

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel.
 Egész évre . . . . . 4 frt — kr.
 Félévre . . . . . 2 frt — kr.
 Negyedévre . . . . . 1 frt — kr.
 Egyes szám ára 10 kr.
 Hirdetéseket jutányosan számítunk.
 Hivatalos hirdetések 100 szög 1 frtért közlötnek.
 Kinestári bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.
 Hirdetéseket s előfizetéseket felvez Landesmann M. könyvtárkedő S.-a.-Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénnvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG

és
 KIADÓHIVATAL
 hova a lap szellemi reszet illető közlemények az előfizetési penzek hirdetési kéziratok s díjak és a lap széküldésére vonatkozó felszólalások intézendők:
 Sárospatak, Kötés-utca 176. sz.
 Kéziratokat nem adunk vissza.
 Bermentetlen leveleket nem fogadjunk el.
 Nyúlter minden sorra 20 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

Sárospatak jövődjéhez.

Nem egy szűkebb körü járás csupán, nem is egy politikai megye lakossága, de egy egész nagy terület közönsége tekint őrszemekkel a Bodrogszabony Athéne felé már több mint negyedfél század óta.

A mi itt történt és történik, azt időnként százak viszik s régebben ezerek vitték szét 10—12 megye területére és színezték és színezik ki azzal az élénk képzelő erővel a mely az ifjúnak sajátos Isten-adománya. A jót is, a rosszat is!

A kollegium ellen intézett régi támadásokról, a pataki asszonyok hőstettéről, a diák-esínyekről, a katonákkal folytatott dulakodásokról, az ünnepélyekről, a város és kollegium egymáshoz való viszonyáról, a vár urairól, ezeknek ilyen vagy olyan alkalmazkodásáról, a polgárságról, az előljárásságról, ezeknek kiválóbb alakjairól (nem ritkán caricaturáiról): — a régi kezdetleges közlekedési viszonyok között is igen hamar értesült a főiskolával összeköttetésben álló nagy közönség: annál gyorsabban most, a vasúttal és a villany korában.

És esodálatos! Az a temérdek ellenőrző szem sem igen volt elég őszöntző erő Sárospatakra, ebben különösen azokra, a kik itt a város jövődjét voltak hivatva építeni! Az a temérdek kincs, a mi ide a főiskola révén annyi idő óta befolyt, mintha tüzre vettett volna! Fája, vize, legelője, buzatermő földje, bora; min-

dene volt e városnak, a mi a vagyonsodásnak forrása és eszköze — és e mellett sem birt itt kifejlődni sem valamely számottevő polgárság, sem tekintélyes intelligentia, sőt magok az őstermelők között sem akadt itt egyetlen „arany paraszt” sem.

Átok fogta-e meg; a bora volt e több az elégnél; a szírja volt-e annyi, hogy a szíve és az esze is megkövéredett tőle; vagy mi egyéb álta újat várható fejlődésének?!

Ha a régiakat kérdezzük e titok felől: az egyik azt veti okúl, hogy robotosok voltak, nyögték az uraság kényét; a másik a szabadsággal mentegőzik, a melyet drága pénzen kellett megvásárolniok; a harmadik pedig az újabb gazdálkodásra felelbe s kárhóztatást szól azok ellen, a kik már nincsenek az élők földén, a kiket tehát tanukül idézni vagy bünbakkok gyanánt emlegetni — elkésett dolog: a negyedik végre okolja magát az u. n. közbirtokossági intézményt, a mely — mint lapunk többször érintette — elnyelte úgyszólván magát a várost és mint egy újabb kiadású földesúr, keményen éreztette az egyesekkel és az összességgel a maga drága áron szerzett mindenhatóságát.

Melyiknek van igazza, azt ne keresgessük, miután ezzel, a helyzeten úgy sem fordíthatunk. Constatáljuk egyszerűen és ismételten, hogy nagyon sok esik itt a mult rovására és hogy Sárospatak sem természet-adta kedvezményeit sem az intézményekben részül jutott előnyeit

nem bírta úgy felhasználni, hogy az igazán meglátszanék rajta.

Három olyan hatalmasság, mint a hercegi uradalom, a közbirtokosság és a főiskola, bizony-bizony más formát adhatt volna már Sárospataknak külsőképen és más gondolkozást lakosainak. — ha nem csupán a maguk bajával, de a város jövődjével is törődtek volna, különösen pedig, ha olykor-olykor nem állottak volna egymás útjában!

A mult csak példa (szomorú és retentő példa) legyen most.

Ma már odáig jutott Sárospatak második földesura, hogy a bécsi Molokh ölelő karjai közül kiszabadulhatott és lerakváz törvényadta jogait, a várost, mint olyat, visszaadhatja önmagának, sőt kívánatos fejlődésnek indíthatja azt.

Kötelessége is, szép nemes feladata, hogy a multak hibáiért lehetőleg méltó kárpótlásban részesítse Sárospatak várost s azt egy derűsebb korszak felé terelje.

Mire van szüksége Sárospataknak a szebb jövődööz? Először is a fejlődés nélkülözhetetlen feltételéhez, bizonyos anyagi forráshoz, a mely okos gazdálkodás mellett kimeríthetetlen legyen.

Ha a város az alsóhatárbeli roppant terület felosztásakor kimaradt a számlatáblából, vagy a mi elég különösen hangzik, a jutalékát *szekér-utakban kapta ki, a melyeken a közbirtokosok szekerkéznek*, ha ez — mondjuk — csakugyan így esett meg ezen a senki gondját nem képezett városon: akkor a bajától megkönnyebbül-

TÁRCZA

A Császárr konyhója.

— Rajz —

— A „Sátoralja” eredeti tárczája —

De hogy minden is oly mulandó a világon! Már hitte volna-e valaki, hogy a híres Császárr familia, mely — mióta a kéri-törvény tetejére felhúzták a nagy gombot, fölibe oda állították a esikorgós lábú rézkakast, — mindig vezérfamilája volt a falunk, onnan elpusztult.
 Pedig hát úgy van az!
 Az öreg elhalt. Idősebb fia odaházasodott Székelyházára. A falu szépségét, az angyal arút, kiképzésű Mariskát férjhez vette a visolyi tanító. A közönséket, az Andriánk volt a legkalandosabb élete. Iskolába adta az apja, költőt reá sokat, de nem volt annak maradása seholsem.
 Volt deák, volt pap, volt finánc, elesapták mindenhol! Végre katonának csapott fel: ott sem tudott megnyugodni. Mikor kitört a harc Boszniában, oda kivánczolt, ott aztán ott ragadt, ott ragadt úgy, hogy vissza se jöhet többé. Zepesze felett van egy domb: annak a tetején egy földvár, annak a földvárnak a déli oldalán egy temető, ott nyugszik egy sirban, elesett társaival egy közös

hant alatt. (Adjon az Isten szegény lelkének örök nyugodalmat).
 Így pusztult el a Császárr familia Kérből, még emléke is kivessze talán, ha nem örízné azt a „Császárr konyhója”.
 Ha az utas a Hernád mentén haladva, keletre tekint, ott látja a kéri Messzelátók kopár kiégett hely-öblát, itt-ott zödelő esulit s elburjánzott szőlőindáktól tarkázva: a déli esúsan, mintegy megvakított Cyclops tar homlokáról a mely szem-íveg: úgy bámúl, úgy tárog komor öblös szájjával a romjaiban is szép Császárr konyhója.
 De másképp volt ez csak néhány év előtt is.
 A Császárr konyhója fehérre meszelt magas homlokkal nézett alá a Hernád völgyére: szűret idején három cigánybunda húzta előtte az öreg Császárr kedvelt nőt.
 A most tar „Messzelátók” soros barázdái között víg munkás nép szongott: kora hajnalban a rigók énekeibe be-bevagolt a Mókus bácsi vidám ke-replője.
 Nem volt a Hegyalján parja, nagy volt a híre a „Messzelátók” pásztornak.
 A „Messzelátók”-i pásztorság esaládi örökség volt náluk: már a dédapja is „Messzelátók”-i pásztor volt: ő is ott született, rigó-ének, ostoresattogás s kerepzörgés között a Császárr konyhójában.
 Még alig volt tíz éves, már is felmászott a Császárr-konyhó magas homlokára, felemelve az apja kereplőjét, úgy elverte rajta a Mókus esalád híres „tritta-tratt”-ját, hogy a verő-máji pásztor majd megvette a sárga irgység e hallatára.

Nagy is volt a becsületje, minden ember szerette a faluban.
 Hiszen ha csak őt szerették volna! az még nem lett volna baj, hanem inkább szerencse. De az lett a szegény Mókus, vele az egész Messzelátók szerencsés-üensége, hogy akadtak emberek, a kik nem állottak szeretni Klárkat, a Mókus bácsi feleségét.
 De volt is benne valami.
 Ha hures volt Mókus bácsi a kereplőről, még híresebb volt Klárka az ő szépségéről.
 Hét vármegye megbánulhatta korom-tekete fűtőit: nagy kék szemű fillőt csaknem özszerő szénfekete szemöldökét: hosszú pillait, rőzspiros arát, operajkait, hóféhér nyakát, hullimzó kobelét, melynek két halma oly ézesábitóan duzzadt előre. Széles esípőből kiemelkedő darazs derekát féltel volna megölelni, attól tartva, hogy eltörik. Pici piros papucsai hóféhér lábacsakát takartak. Térdén alig alól erő szoknyája látni engedé a szép szabasu, gömbölyded labikrakat. Fialat volt még nagyon a lellem teremtete, maga se tehetett róla, ha nagyon szerette ő is a legényt.
 Tucat szánya is jart ki az amolyan úri fajta vadász nép vállra vetett puskával a Halabor tájára.
 Mókus bácsi (a féltékeny öreg nagyon jól sejtette, mire járnak lesbe az urak) váltig mondógatta: „Hasztalan jár erre: a tekintetes úr, nem jár erre se vaddisznó, se szarvas, de még egy nyúl fia sem.
 Nem is járt. Az öreg már kora hajnalban oly puskázást, oly kereplést vitt végbe a Galambos

Ujhelyben, egy zarda, de az úgy tudjuk túl van tömve és oly sok a tandíj, hogy szegény ember gyermekeit neveltetni képtelen: azután nyilvános jegleje a zárdának mincse. Már pedig igen sok szüle a gyermekeire költ, azt szeretne elérni, hogy leánya úgy legyen nevelve, hogy bizonyítványával bizonyos állásokra is folyamodhassék. Ha a város közönsége veendő kezébe az ügyet, a képviselő testületnek azzal szembe nem lehetne állást foglalni és remélhető, hogy a leányiskola gyorsan felépülne.

Az új örökösödési eljárás. Sok munkát rótt a község előljáráására, mert minden halálesetet akár van hagyaték, akár nincs, köteles az előljárásság három nap alatt felvenni, és az illetékes járásbírószághoz betelejeszteni. Jól van az így, legalább kevesebb rendezetlen hagyaték lesz ezután, de több illeték fog állami pénztárból befolyjni.

A zemplémei gazdasági-egylet január 26-ra S. a. Ujhelyben a szőlő-birtokosokat tanácskozára hívta össze. Ezen tanácskozás tárgya az új törvényjavaslat. Nagyon szép dolog a gazdasági egyesülettől, hogy valahára érdeklik a szőlők újbóli ültetése iránt is, azonban már késő, mert a törvény kész van, itt a gazdasági-egyesületnek nem lesz teendője. Egy évvel ez előtt már emlegettük, hogy hol van a gazdasági egyesület, miért nem tesz valamit a tenyészésnél? — akkor siri csend honolt — s ma egyszerre úgy érdeklik, hogy gyűlést is fog tartani. Ott leszünk!

Holyagos himlő. S. a. Ujhelyben a holyagos-himlő, a jelentések szerint, megszűnt. Legalább nagy több napja nincs újabb betegedés: még is csak jó a drasztikus intézkedés, ha pillanatra kellemtlenül érint is egyes érdeköröket. A s. a. ujhelyi járás fogszalabirágja az érdem, hogy a járvány tovább nem terjedt. Mindenben és mindenkor ilyen erélyességet kérünk.

Polgári kör. S. a. Ujhelyben a polgárosztályban mozgalom indult meg egy kör alakítása iránt. Nagyon okos gondolat és örommel üdvözöljük a kezdeményezést, kívánjuk, hogy legyen sikere, mert a mellett a sok egyelet, meg testület mellett a mennyi S. a. Ujhelyben van, nagyon szükséges egy teljesen független polgárokból alakított kör is. Csak arra figyelmeztetjük a fardozókat, hogy óvakodjanak olyan egyének felvételétől, a kik egyéni büszs, vagy kortes politikából akarnak belépni, mert az ilyenek megakad a célt és lesz egy olyan herce-burca, mint volt az ipartestület és kerüti ezt betegesgelyezésézi pénztárnál.

A királyi helmezi járásbírószág. Több oldalról vettük azono panaszt, hogy a királyi-helmezi királyi járásbírószág telegkönyvi osztályánál — ha az előadó minden darabot gyorsan intéz is el — mincse a ki leírja és a végrehajási, zálogjogi bejegyzések árverési kérvények kiutalások csak évek múlva kerülnek ki. Szép állapotok itt a központ mellett és mind azért, mert hatvan krajezáért nem akar írni senki, és napi díjast nem lehet kapni. Ugyvél urak! jól van ez így, tetszik ez így önöknek, vagy ezzel is úgy vannak, mint a csodóköl és gondnokságokkal? Hát vegyék tudomásul, hogy a felelek ezen hallatlan lassuság és mulasztás nem tetszik, és ha segítve nem lesz az állapotokon és újabb felszólalás jön be hozzánk, másként fogunk eljárni.

S. a. ujhelyi városi erdő. A S. a. Ujhely város képviselő-testülete által kiküldött bizottság Budapestről már haza érkezett. A mint biztos kütforrásból tudjuk, a földművelésügyi miniszter — nem a szokásos sablon szerinti biztatással, „hogy ügyöket meg fogom vizsgálni és stb. stb.” bosszította el a deputátot, — hanem határozottan megígérte a kérelem teljesítését. Sokszor — ha pénzbe kerül is — jó a deputálás, mert a kölcsönös felvilágosításokkal többet lehet elérni, mint sok árkus irka-firkával. Most már arra figyelmeztetjük a képviselő-testületet, igyekezzeék minél szélesebb körben közhírré tenni az eladást, hogy majdan reményen felüli vételért érjen el a város.

Sárospataki ügyek. Sárospataki város képviselő testületének f. é. január hó 14. napján tartott rendes közgyűlésében következő tárgyak nyertek érdemleges elintézését: — A város 1894-ik évi házi számadásai, a pénzügyi bizottság jelentésében kifejtett javaslat alapján tételtörtétele megvizsgáltntak s mint hogy a számadás teljes egészében, mint tételenként rendben találtatt. Galgoczy Barna pénztárnoknak, az 1894-ik évi számadási évre a felmentvény megadott határozatát. A számadások szerint 1894 évben bevétel volt 22006 frt 97 kr., kiadás ellenben 19066 frt 26 kr., e szerint pénztári maradvány gyanánt 1895. évre 2040 frt 71 kr. szerepel. Megdöbbenéssel vette tudomásul a

község, hogy a számadásban 9104 frt 29 kr. hátralék van feltüntetve, mihez képest felhívja a pénzügyi bizottságot, hogy a behajtható és behajthatlan hátralékokat különítse el, előbbienek erélyes behajtása iránt gondoskodjék, míg utóbbiaknak leírása tekintetében mielőbb javaslatot tegyen. — A számadások tárgyalása alkalmával, az utócai világitási kérdése is felszínre hozott; ezen kérdés megoldására Bálint Dezso önköltsé alatt, Pavletits Gyula, Galgoczy Barna és Trancsényi Pál képviselőkből megalakított bizottság a végből küldetett ki, hogy a nagyon fontos kérdést alos tanulmány tárgyvád tévén, sokszéri javaslatot terjesszenek elő. — Salacz Lajos III. jegyző abbeli kérelmének, hogy fizetésé 1200frttal emeltesseék, a kérvényben kifejtett indokok alapján fel adatot, s így eddigi járandósága az 1896-iki naptári évre 120 frttal személyi pótlék czimén megjavítottatt.

— 2. A községi választók névjegyzékének kerületenkénti összeállítására nézve a törvényben meghatározott választmánya: Neumann Péter és Molnár János képviselő testületi tagok, ki az igazoló választmányba dr. Ballagi Géza és Szinyei Gerson lettek megválasztva. — Városi főbírónak azon jelentése, hogy a város világitási szükségletének beszerzése tekintetében zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás alkalmával az 1896. évi világitási szükségletet Palesó László helybeli kereskedőnek adta ki; helyeslőleg tudomásul vétetett. — Ugyancsak a főbírónak azon jelentése folytatán, hogy a város egyik bérlő társa Nagy Mária legközelebb elhalván, a bérléteből származó bérkövetelések biztosítása céljából B Szabó Béla bérlő személyi garantiájának fokozása iránt még kezes alkalmazása is időserűvé vált, elhatározottatt, hogy B. Szabó Béla bérlő egy elfogadható kezesnek bejelentésére záros határidő alatt fel fog hívattó.

Referens.
— **Betóres.** F. hó 6-án éjjel S. a. Ujhelyben a főútcán betóres volt a Löw Mihály üzletébe. A Wertheim szekrényt esernyőről lekerült dróttal kísérlettek meg felnyitni: de nem sikerült. És így egy liter boron kívül semmit sem vittek mert talán nem is vihettek el magukkal. Megkísérlettek azt is, hogy a szomszédos Solez Adolf ékszerész üzletébe is behatoljanak: de nem sikerült nekik. Hihetőleg kezdők az ismeretlen tettesek a munkatérre — mint munkájuknak eredményéből ítélni lehet — de nem eshetnek azért későbbre jövőjük felett az ujhelyi rendőrség erélye és tapéntata mellett.

— **Rumhányi Sándor,** lapunknak munkatársa „Hullámok” e. alatt egy kötet szépirodalmi dolgozatot ad ki. A kötet elbeszéléseket, rajzokat, életképeket fog tartalmazni. Megjelenik e hó végén. **Rumhányi Sándor** nem egy csinos kis rajzavál előnyösen mutatta meg magát olvasóinknak is, így a mi külön dícsértünk felesleges is. Nem is ebből a célból írjuk e sorokat, hanem hogy olvasóink figyelmét derék munkatársunk önálló kötetére ez úton is felhívjuk. A kötet előfizetési ára 1 frt, mely a szerző címére Budapestre (Bajnok-utca 6. l. em. 9.) külkendő Hat előfizető gyűjtése után egy tiszteletpénzt küld az író.

— **Mulatságok.** A szerezési általános ipartestület és a gázszelési polgári olvasókör a jövő hónapban zártkörű táncmulatságot rendeznek. Az előbbi február 2-án a Nagy Szállóba villanyvilágitott díszteremben, saját alapítókéjének gyarapítása végett 1 frt (személyjegy) és 2 frt (családjegy); — az utóbbi február 8-án, a Nagy Teraszban a saját könyvtára javára rendezi a mulatságot 1 frt (személyjegy) és 1 frt 50 kr. (családjegy) belépti díjjal. Mindkét mulatságnál a felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — A s. a. ujhelyi általános ipartestület S. a. Ujhelyben, a városi színházban 1896. február hó 1-én, elszejnyedett iparosok temetkezési költségeinek fedezésére zártkörű táncestélyt rendez. Belépti díj: személyenkint 1 frt, családjegy 2 frt, oldalpáholy 4 frt, középpáhoy 5 frt. Jegyek előre válthatók Bokor József úr kereskedésében. Felülvezetések a jstékony csef iránti tekiutéből köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

— **Karner János** Sárospataki városának állatorvosa a cs. és kir. 6-ik hadtesti parancsnokságnak értesítése szerint a 141 számú lószorosí bizottságba sorozó orvosnak lett kinevezve.

— **A cs. és kir. 10. huszárezred potkeret parancsnoksága** az ezred állományból Nyiregyháza 67 drb kineztári lovat fog megbízható vállalkozóknak tartásra kiadni. A kiadás lovak 5—7 évesek felhívjuk mindazokat, kik e lovakból tartásra kivevni szándékoznak, hogy obbeli elhatáro

zásukról a fenti potkeret parancsnokságot Nyiregyháza mielőbb értesíteni s a politikai hatóság által hitelesített „vagyonbi bizonyítványt” beküldeni el ne mulasztassák. A lovak 1896. év március 1-on reggel adátanak ki.

— **Közkórház.** Zemplémege közkórháza tárgyában megjelölt czikkorsorozatunknak meg van a kellő eredménye. Általában nagy az érdeklődés a s. a. ujhelyi közkórház iránt. Így is kell annak lenni, mert bizony sok van ott olya, s a mi el nem mondott, de az intézőkre van bízva, hogy észre vegyék. Szívesen vesszük, ha majdan tárgyalás alk kerül a közkórház építési ügye, hogy ha annak igazgató főorvosa a terveket és intézkedéseket közli velünk, hogy ahöz a nyilvánosság is hozzá szokhasson, mert a közkórház nem egyes egyének intézménye, de az egész megye tulajdona.

— **Karó fa.** Panasz érkezett hozzánk, hogy S. a. Ujhely város képviselő testülete által hozott ama határozat, hogy szőlőkarófa vágatassék és adassék az új telelentesíté foglalkozó szőlőbirtokosoknak, ez ideig végrehajta mincse és már annyira előre haladt az idő, hogy nem is fog lehetni karót csináltatni. Ezen panasz nem egészen jogos, mert eddig az időjárás is akadályozta a vágatást, de azért figyelmébe ajánljuk az előljárásuaguk, hogy közlekedik a tavasz, jó lesz intézkedni, hogy a jelentkezők a szükséges famennyiséget azonna megkaphassák.

— **Az osztályorsjáték sikere.** A legridegebb pesszimizmus is megszűnik, ha látja, hogy a szerencse játék terén még mindig lehet sikereket elérni. Az alig néhány hónap előtt lefolyt „Magyar Osztályorsjáték” megértette mindenkiel rendkívüli előnyét, minél fogva az igyekvett, hogy abban részt vegyenek, oly általános, mondhatni oly önkéntelen vágyat képez, minő semminél más sorsjáték papírjainál nem észlelhető. Lehetéges, hogy ezen fenomenalis jelenséghez az 1-3 sorsjáték eredményei is nagyban hozzájárultak, hogy t. l. a nyertők rendkívül nagy száma emó sorsjegyek jó hírét elterjesztették: valószínűbb azonban az, hogy a „11 Magyar Osztályorsjáték” jätékterve, mely hasulthatatlannul kedvezőbb, mint az 1 ső, iudítja a sokaságot, hogy ezen sorsjegyek birtokába jutva, szerencsét próbáljon. És itt mindjárt fel is említtük, hogy ezúttal a nyereményesélyek oly kedvezőek, mint egyáltalán csak gondolható: 120,000 kib esóttot sorsjegyek közül 45,000 darab nyereményekkel húzattik, köztök oly magas összegűekkel, melyek még egy nábobot is kielégíthetnének. A „11 Magyar Osztályorsjáték” három osztályba osztottat: egy-egy osztályra érvényes sorsjegyek ára 20 frt; azonban teljes (mindhárom osztályra érvényes) bíró) sorsjegyek is kaphatók. Ha valamely teljes sorsjegyek a száma már az első osztálynál nyer: úgy birtokosának a nyereményösszege f. l. az értéktelenné vált sorsjegyek második és harmadik osztályra beízetett összege is visszafizettetik. Ugyan az áll akkor is ha a teljes sorsjegy a második osztály húzásánál nyereménynyel húzattik, mert akkor a harmadik osztályra való érvényességéért b-fizetett összeg adatik vissza a nyereményen felül. Hogy oly egyneknek is hozzáfírbetörő tésésék a „Magyar Osztályorsjáték” kik egész sorsjegyéért 20 frtot vagy nem áldozhatnak, vagy áldozni nem akarnak, kiadtnak huszad 1 frt, tízöd 2 frt és fősorsjegyek 10 frt árért. Az 1. osztály húzása már f. é. február 5—8 ig tartatik meg mindazon személyeségek jelenlétében és felügyelete alatt, kiket a magas m. kir. kormány a törvény rendelkezéséhez képest kirendel. Előreláthatlag a húzás előtti közvetlen napokban a sorsjegyek iránti vételkedy rendkívüli telonságban fog nyilvánni, miert is mindazoknak, kik esekély kockázat mellett oly rengeteg nyereményesélyeket nyújtó játékbán résztvenni óhajtanak, becses figyelmébe ajánljuk, hogy igyekezzenek mielőbb a „Magyar Osztályorsjáték” sorsjegyeinek birtokába jutni. Minden körülmények között az az egy bizonyos, hogy a „Magyar Osztályorsjáték” már is legszebb diadalát ulti. Az osztályorsjáték föllírásúója: a világhírű Heintze Károly ég Budapestben.

— **A sárospataki ev. ref. egyházi énekkar** 1896 február hó 15. én. Sárospatakon, a város háza nagytermében, az énekkar alapítókéjének gyarapítása végett, jstékonycélú zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj: személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 órakor.

— **Fényes idő áll előttünk** az 1896-ik évvel. Nemcsak a nagy multra, de a szép jelen és a kecségető jövőre is büszkéek lehetünk. Ugy az ipar mint a kereskedelem, úgy a művészet, mint az

irodalom az utóbbi évtized alatt óriási mértékben fellendült. És az irodalom fellendülésével a „Képes Csalládi Lapok” mindenkor lépést tartott. Ez évben kettőzetelt erővel arra fog törekedni, hogy hasábjain a nevesebb írók és költők munkái lassan napvilágot. Közölni fog jeles és mulattató elbeszéléseket, egyszerre három regényt, rajzokat, humoreszkét és költeményeket. De ezenkívül a „Képes Csalládi Lapok” hozni fogja az ezredéves kiállítást írásban és képműben. Végül a „Hölgyek Lapja” című külön mellékletét párisi minta után vett divatképeket és divatutóításokat fog közölni. A „Képes Csalládi Lapok” előfizetési ára egész évre 6 ft., fél évre 3 ft., negyedévre 1 forint 50 kr. Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal. Budapest, Vadsz-utca 14. szám. saját házában.

CSARNOK.

A z első gyermekesírás.

Elbeszélés.

Írta: Réz László.

(Folytatás).

II.

Mint két sárkány, úgy repült ki a két testvérrel a kis nemesi kúriáról az a két nemes állat, melyet Károly igazi ambícióval maga nevelt. Egyedüli öröme már három éve abban a két csikóban volt. Valódi falusi nemes legénynek teremtette az Isten. Ida iránt fellebbant szerelmének első percétől fogva azon boldogító reményen kívül, mely az epedve várt hazas élet felől támadt lelkében, az foglalta le minden gondolatát, hogy mily nemes büszkeséggel röpti majd két kedves állata az ősi fészekbe az ő Idáját; mily boldogságot, gyönyört szerez majd Idának az a tudat, hogy a Csárdás, meg a Betyár az övé is, rendelkezik vele ő is, ki hosszú árvasága idején csak a másót bántotta.

A szentgyörgyi napi nagy vásárra vett is oly cifra, sallangos szerszámot, olyan szép szavú csempéket, amink olysak egy nemesi völgyényhez illik. Bevált volna hangja valamelyik kis falu tornyába is.

Károly zavart boldogsággal, Miköz határozatlan érzelmek között indult el a harmadik faluba a menyasszonyért.

Az ödes anya, az öreg özvegy Bárdosiné legidősebb leányával, Zsuzsannával otthon maradt, pedig az ő anyai szíve vágyott volna lelkére ölelni azt a leányt, ki hát lesz hivatala boldogítani és mielőtt örök hűségét esküdtek volna egymásnak, szülei áldását rájuk adni. Zsuzsanna önző lelke ellenben sehogy sem tudott belenyugodni abba a gondolatba, tudatba, hogy körülte, mellette olyan nő lény legyen, aki boldogabb nálánál; hogy Károly nem érte, hanem egy idegen nőért fog ezáltal munkálkodni.

Az önző léleknek egyik ismertető jele az is, hogy azok előtt, kiket előjnk elérniében segédeszközül felhasználhat, betudja magát hizelegni. — Zsuzsannának kezében egyedül jószívű anyja volt a segédeszköz. Nem is került soha nagy fáradságába anyját a maga részére megnyerni. Egy pár hamis könyv, néhány hazug szó nagyon megtette a hatást.

Most is e fegyverhez folyamodott.

— Látja kedves jó anyám, milyen hátatlan deldelgetett fia! Elment a nélkül, hogy kedves jó anyámat még csak egy szóval is hívta volna. Intézkedett anélkül, hogy attól, ki érte küzdött, ki elvégre még ma is parancsoló e hajlékban, még csak egy szóval is engedelmet kért volna! És még könnyezi őt! És még fogadására intézkedéseket is tenni akar!

— Nincs igazad kedves leányom! Mi voltunk azok, kik bizalmát bennünk megsemmisítették. O mindig jó fiú volt. Hányzszor akarta már boldogságát megalapítani! — és mi mindannyiszor lebeszélte róla őt. Most is — ismérd el — bizony-bizony megkeserítettük az ő lelkét. Ugy illik hát kedves leányom, hogy nyugodjunk bele abba, mit megváltoztatni nem áll hatalmunkban. Miért ne intézkednénk, hogy fogadjuk őket úgy, mint anyához illik?! Hiszen az az árva leány, ki vizont szereti fiám, nem vétett még nekünk; hiszen ő az én fiának, a te testvérédnek lesz gyámola, segítőtje, boldogítója! S ki tudja nekünk nem-e? Nem illenek hozzánk előlegesen megvonni tőle bizalmunkat, szeretetünket.

— Oh Istenem, minek is vagy az ilyen szerencsétlen teremtés, mint én vagyok! Inkább venne el már az Isten, mintsem ennyit kelljen szenvednem!

— Ne vétkezzél gyermekem!

— Hát vétkezik-e az ember, ha jobb sorsért imádkozik? Hiszen kedves jó anyám tanított meg imádkozni.

— Ez gyermekem, nem imádkozás. Én így imádkozni sohase tanítottalak! S vétkezel kétzeresen: mert anyád ellen is zúgolódol.

— En? — jó anyám ellen sohse! — Hiszen csakugyan vétkeztem, ha az eilen az anya ellen emelném fel zúgolódó szavam, ki annyiszor halmozott el már szerelmének melegével! (Csak az fáj éppen lelkemnek, hogy azt az anyát nem becülni meg saját gyermeke, ki értem annyit tett! Én boldogságot reméltem a családi életől s kedves jó anyám ezt a reményemet valóságá válni elősegítette! Az igaz, hogy ez nem teljesedett be, sőt ellenkezőleg ekkor tettem magam boldogtalanná, mert ime ma mi vagyok? Leány nem! Asszony se, mert eldobtam magamtól asszonyi nevemet! Vagyok egy boldogtalan, ki életem ezójául anyám boldogítását tűztem ki! És eme legfőbb célom elérésében gátolva érzem magamat! Hát hogyan zúgolódnám?!

— Ebben sincs igazad! Mert az én boldogságom csak akkor lesz teljes, ha minden gyermekemet boldognak fogom látni. Károly pedig, míg meg nem házassodik boldog nem lesz.

— Lám még is csak a Károly boldogságát kordja szívén! Az enyim semmi!

— Hiszen mikor a Károly boldogságát előmozdítom, akkor a tiedet is munkálom, mert hiszen te magad mondd, hogy te boldog akkor vagy, ha engem boldoggá tehetsz, engem pedig akkor láthatasz boldognak csupán, ha Károlyt is boldognak fogom tudni.

— Jól van no! Nem szólok többet, hiszen az én szavam úgy is igen genge szó! Csak azt kérdem még: hogy az első szobát csakugyan átengadi nekik kedves jó anyám?

— Hát miért ne engedném? Ok fiatalok, övek a világ. Mi már csak pihenni vágyunk; pihenni pedig jól esik hátul is. Ugy is odaszóltam én már, nem is jól anék, ha agyam az öreg kandalló mellől máshová tétetnék. Hiszen apad halála óta, mindig az öreg kandalló mellettegettem...

— Jól van, legyen minden az övek! Nekem nincs már semmim! Nincs, még csak a ki egy vigasztaló szó szólna! Annyit csak megenged még nekem, kedves jó anyám, hogy a leghátulsó szobát a magam részére lefoglakihassam?! Eddig meglaktunk hátman is, most lakunk mind külön-külön. En attól ki jó anyámat úgy megsértette, annyira távol akarok lenni, a mennyire csak lehet. Bár egy ajtón se kellene bejárniuk együtt! De tudom Istenem, hogy rend lesz is! Egy szalma száz nem sok, de azt sem nézem el rendetlenül házuk tájkán.

Ez a leghatározottabb jelző volt a hadüzenetre. S mint egy furia hagyta ott az önző lélek szerezettnek hazudott anyját Szédett össze mindent a három szobas lakásban; mi sajátja volt, vagy mire szüksége volt, bezúfolta azt a leghátulsó kis szobában. A szegény anya alig tudta a feldúlás után úgy, a hogy összeszedni az első szobát, hogy megis tisztaságban találja a ház új vendége, új tulajdonosa.

A mint az est rájuk borult, megkezdődött egyszerűen a külön lakás is. Az anya az öreg kandalló melletti zugban hajtotta le busított gondolatok között fejét, a leánya pedig az öszezszúfolt leghátulsó kis szobában dült-fült.

III.

Nincs a léleknek nagyobb fájdalma, mint a melyet a családás okoz. Kiül ez az emberből. — ha meg nem előzik — minden nemesebb érzelmet.

Szigetvári Ida annyira gyermek volt, mikor szülőit elvesztette, hogy nem is ösmerte azokat. Egy ideig, míg értelme, munkaereje kifejlődött, nagynéjéül lakott. Gyermekéveinek eme keserves napjai nagyon alkalmasak voltak arra, hogy kellőleg előkészítsék őt árvasága terheinek hordozására.

A nagynéne — bár nem volt hozzá egészen idegen, de azért nagyon is érezte, hogy különbséget tud a saját, meg a testvére gyermeke között tenni. A kis Ida csaknem kiszolgálója volt a nálánál három évvel idősebb Margitnak.

Azonban bármennyire mostohán bánt is a nagynéne az árvaival, egy elfelejtethetlen és meghálálhatatlan örökséget adott neki. Mint egészen vagyon-talan árva maradt hátra. Belátta tehát a nagy-

néne, hogy szüksége van valamire, a mi marandó lesz. Ez pedig nem lehet más, mint a gondos nevelés. Iskolába adta s ez által megszerzettte vele azt a tőkét, mely gazdagon kamatozott az árvaak.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

„A párba”, „Igazságügyi misériák”. Z. A. R. Régen kiszedve várják a közlést. A közlekedésért szíves bocsánatot kérjük; de a sürgös tárgy dolgozatok mellett megmündéideig nem adhattuk. — M. E. Homonna. Az újgretet vártuk, sajnos, hogy nékülözünk kellett. — Efafy Alkalmilag igen! — I. E. Mád. A „Keresztúri csatát” szívesen veszük. Ud. — L. M. S. a. I. hely. A „B.” ügyre vonatkozólag kérek tudósítást. En ez irányban meglettem a magamét. de eddig még eredménytelenül. A terminusra megjelenek! — A. Homonna. (Üdvözlöt!)

HIRDETÉSEK.

ROTH ZSIGMOND BÖRKERESKEDŐ SÁROSPATAKON.

Van szerencsem Sárospatak és vidéke n. közönséget értesitem, hogy üzletemben ledugasztott üvegekben

asztali, szomorodni és asszú bort

jó, tiszta minőségben es olcsón kapható.
A borok ára literenként: asztali bor 28 krtól 32 krtig, — szomorodni 60 krtól 1 frtig, — asszú bor üvegenként 2 frttól felebb.

Tisztelettel
Roth Zsigmond.

KARNER JÁNOS

Sárospatak városának állatorvosa, értesíti a közönséget, hogy *johannak, szarvasmarháknak és borjaknak lepfene, sertéseknek orbancez ellen való sikeres beoajtását* elvállalja.

Bővebb felvilágosítással bármikor szolgál.

Tisztelettel értesitem a n. közönséget, hogy Sárospatakon a Hírlap 242. házszám alatt Schultz József ur lakásával szemben, egy

cukrázda helyiséget

rendeztem be, hol mindenféle cukrázda sütemények, továbbá mindenféle szeszes italok és **BOROK** n. m. pálinka, valódi szilvági szilvium, cognac, rum s különféle liquorok kaphatók.

BOROK üzletemben álovendégeknak poharazva! Hazhoz vité zart edényben történik!

A borok ára:

Valódi erdélyi hegyvidéki asztali bor literenként — frt 28 kr.
Rácziúrnos literenként — frt 45 kr.
Pecsenyebor — frt 46 kr.
Hegyvidéki szomorodni 1880-iki literenként — 1 frt — kr.
Becsés partfogásért eszedve.

Sárospatak, 1896. január 17.

Klein Sámuel.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120,000 sorsjegy 45,007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

H u z á s o k:

I. osztály 1896. február 5—8-ig.				II. osztály 1896. márczius 11—14-ig.				III. osztály 1896. május 12—28-ig.			
Árak az I. osztályra:				Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):							
1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy	1 egész	1 fél	1 tized	1 huszad sorsjegy
20.—	10.—	2.—	1.— forint	60.—	30.—	6.—	3.— forint				

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki: a huzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Midőn a sorsolási tervezetet főntebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomására hozzuk, hogy a sorsjegyek mátol fogva a falragaszokon jelzett elárusítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest, 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

Minden 3-ik sorsjegy nyer.

Még soha nem létezett nyereményeket nyújt az államilag engedélyezett

II. MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTÉK

45.007 három osztályba osztott pénznyeremény 9.200.000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

E G Y M I L L I Ó korona

Az I-ső osztály huzása
1896. február 5—8-ig.

A II-ik osztály huzása
1896. márczius 11—14-ig.

A III-ik osztály huzása
1896. május 12—28-ig.

Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:			Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona	Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600000	600000	1 jutalomdíj	100000	100000	1 jutalomdíj	600000	600000
1	60000	60000	1	60000	60000	1	400000	400000
1	40000	40000	1	40000	40000	1	300000	300000
1	30000	30000	1	30000	30000	1	200000	200000
1	20000	20000	1	20000	20000	1	100000	100000
1	15000	15000	1	15000	15000	1	100000	100000
1	10000	10000	1	10000	10000	2	40000	80000
2	8000	16000	2	8000	16000	2	20000	40000
8	4000	32000	8	4000	32000	5	10000	50000
10	2000	20000	10	2000	20000	10	4000	40000
13	1000	13000	13	1000	13000	34	6000	204000
100	400	40000	100	400	40000	100	2000	200000
860	200	172000	860	200	172000	200	1000	200000
9000	80	720000	9000	120	1080000	2650	200	530000
10000	Nyeremény összesen	1200000	10000	Nyeremény összesen	1648000	25007	Nyeremény és egy jutalom	6284000

Ezen 57 nyeremény közül az 100000 koronára jutalomdíj.

Árak az I. osztályra:

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

1/4	1/2	1/10	1/20	forint	1/4	1/2	1/10	1/20	forint
30.—	10.—	2.—	1.—		60.—	30.—	6.—	3.—	

ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KÁROLY,

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny-ozim: **Lottoheintze, Budapest.**

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kívántassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr. — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.

Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400,000, 100,000, 80,000, 50,000 koronásak stb.

Eltűnt árvaszéki ülnök.

Jól informált tudósítónk s a közügy érdekében kiváló érdemű munkatársunk S.-A.-Ujhelyből egy eléggé meg nem róvható botrányról tudósít bennünket. Lapunk zartakor vettük már a tudósítást s azt olyannak találtuk, melyet figyelmen kívül hagyni, vagy csak halasztani is — nem volt szabad, ha onzetlenül akarjuk megyénk közügyeit szolgálni. Ez az oka annak, hogy nem riadunk vissza még a rendkívüli kiadástól sem. Az ugy nem mas, mint egy hivatalnoknak gyanús eltűnése, ki után zavaros, tisztázatlan anyagi ügyek maradtak hátra. Akarminő téren munkalkodik is egy közhivatalnok, ha nem *tiszta kézzel dolgozik*, ha a lelkiismeret nála fogyatékos: megbocsát-hatatlan s elég kiméletlenül nem üldözhető. De ha az a hivatalnok, még hozzá az, *a kire a gyámoltalan árvák ügye, gondviselése van bízva, a kitől tehát a társadalom egész joggal azt várhatná meg, hogy az édes atya szeretetével, gondosságával, lelkiismeretességével járjon el a rábízott ügyekben, és ez a hivatalnok visszaél a benne helyezett legszentebb bizalommal*: itt gondolkozni sem lehet a felett, hogy az ilyen visszaélést ne ostorozzuk, ne követeljük a társadalom nevében az árvák ügyének megoltalmazását, érdekeiknek tiszta képviselését. — Nem botrányhajhaszataból tehát — mert botrányokról hallva, mi haborodunk fel legelsőbben — hanem az igazság követelése, a zavaros ügyek tisztazása s érdekeinknek tiszta, kifogás ala nem eshető képviseltetése érdekében hozzuk napvilágra a Zemplémmegyei árvaszéknél történt botrányos esetnek leírasat ugy, a mint arról a hű tudósítást vettük. Ez a következő:

Már néhány hónapja annak, hogy Sátoralja-Ujhelyben különféle verziók keringenek egy árvaszéki ülnök magaviseletéről. A színészből lett szolgabírónak ebbeli minőségében is maradtak Nagy-Mihályban fekete pontjai, miket Bodnár János, mostani írnok utánjárására, mint árvaszéki ülnök egyenlített ki.

A mult évben egy mikóházi hagyatéki tömeghez tartozó ingatlant adott el a helyszínén Pólányi Gyula, árvaszéki ülnök, és a vételarra visitkártyán nyugtatott közel 800 frtot szedegetett fel „vadászatok“ alkalmával. Az ügyet referálta az árvaszéken, a fölvelt pénzt — 100 frt híjával — határozatilag nyugtatta, szóval eddig rendben volna a dolog. De a kérdéses ingatlanoknál jelzálogos hitelezők levén érdekelve, azok pénzeiket követelték a vételárból, különben bírói árveréssel fenyegetőztek. — A fenyegetés után egy évre Székely Elek ügyvéd, az egyik jelzálogos hitelező képviselője, megkérte a bírói árverést s ezzel Pólányi Gyula sakkba szorult. — A kétségbeesett az utolsó szalmaszálhoz is kapkodni szokott: így tett Pólányi is. A mult hetekben a hagyatéki tömeg javára beterjesztett egy felzet kíséretében 50 frtot az árvapénztárba. Ez alatt a jóhiszemű vevők panasz tettek Payzsoss Andor árvaszéki elnöknel, hogy tulajdonjukhoz jutni nem tudnak. Az elnök a panasz jegyzőkönyvet pár nap múlva beiktattatta és Pólányinak kiosztatta. Pólányi a darab referálását késleltette, mi úgy az elnökben, mint Pekáry Gyula árvaszéki szavazó ülnökben gyanút keltett. Az ügy ekként szemmel kísértetett s végre a mult kedden került a zöld asztalra Pólányi Gyula előadásában. A véletlen úgy adta, hogy a feutebb említett felzet a szavazó ülnök: Pekáry Gyula kezébe került, ki annak tartalmába betekintvén, constatálta, hogy a felzet belsejében 50 frtról van szó, a küzeten pedig a pénztár által 150 frt van nyugtatva. Legott bement az árvapénztárba és a folyó számlakönyvben az illető lapon csakis 50 frtot talált bevételezve.

Ezek után visszament Pekáry Gyula az ülesbe, az esetről jelentést tett az elnöknek és a darabot kérte magának kiadatni. Így került a „hibás“ ügy Pekáry Gyula kezébe, ki annak áttanulmányozása után 371 frt hiányt és okmányhamisítást fedezett fel benne. Pekáry Gyula esütörtökre tűzte ki a leszámolási tárgyalást ez ügyben, melyen a felek képviseletében Nagy Béla ügyvéd, az érdekelt kiskorúak képviseletében Somogyi Bertalan tisztí alügyész jelentek meg, a megidézett Pólányi Gyula ülnök azonban meg nem jelent. A két izben utána küldött hajdú azt jelentette, hogy az ülnök úr nincs itthon: . . . s mint a következmény bebizonyította, az „ülnök úr“ máig sincsen.

Pólányi Gyula a rom. kath. egyház főgondnoka is volt, ki legközelebb a mult vasárnap 200 frtot vett át az egyház pénzéből kezelés végett. Mi történt vele, a jövő mutatja meg.

A főispánt a dolog nagyon kellemetlenül érintette.

Az esetnek szaraz leírása ez. Most még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy megjegyzésekkel kísérhetnők az ügyet, mert még több nem szivargott ki a hivatalos körökből. De — jogunk van hinni, — hogy a fejleményekről, a tisztázásról s általában az ügynek következményeiről a legilletékesebb helyről fogunk értesülést szerezni. Mert most mar ez ugy a nagy közönség is lett. Érdekelben áll tehát a legilletékesebb helyeknek is, hogy a tiszta valót napvilágra hozzák, nehogy a társadalom bizalmat teljesen megsemmisítsék.

A fent leirt esethez mi a magunk részéről — főként a nyomozás sikerének érdekében — még annyit hozza teszünk, hogy az eltűnt árvaszéki ülnök úr: Kassa fele vette útját, sőt Kassan jart is.

Uraim! Nagyok! Több lelkiismeretességet! Nagyobb ellenőrzést! Mi lesz így a társadalommal?! Bizony-bizony kétségbe kell csanunk!!